

Hvordan skal landbruget leve op til målene i EU's biodiversitetsstrategi i 2030?

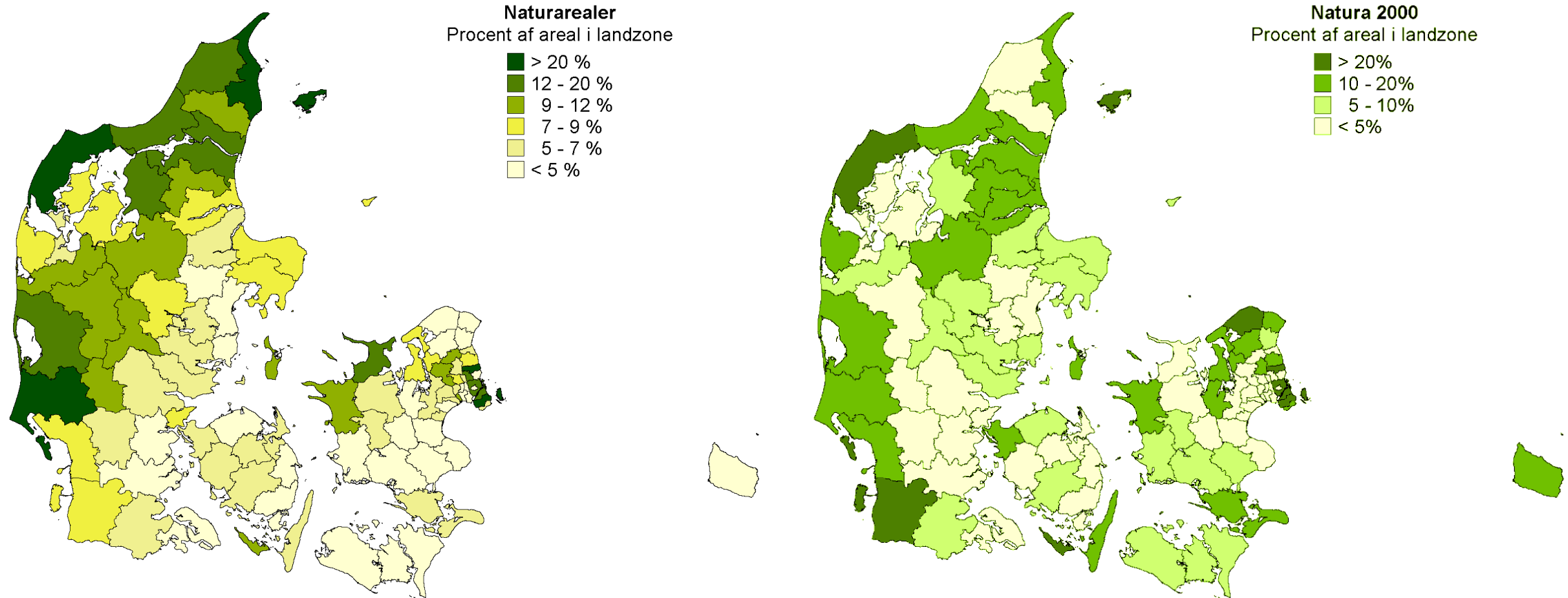

Tommy Dalgaard. Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

*Land Sparing and Land Sharing – hvordan skaber vi plads til biodiversitet i det danske produktionslandskab?
IPBES symposium om biodiversitet, Moesgaard Museum d. 3/11 2022.*

Landbrug, natur- og naturbeskyttelse

Program

■ EU's biodiversitetsstrategi for 2030

- 30% med beskyttet arealforvaltning
- >10% landbrugsareal etableret med biodiverse landskabselementer
- 25% økologisk landbrug + mere agro-økologisk praksis
- 50% mindre pesticider & lavere skaderisiko + flere bestøvere
- Mere skovrejsning (+ 3 mia. biodiversitetsrige træer)

■ Eksempler på tiltag

- Biodiversitets-virkemiddelkataloget
- EU Green Deal og CAP-reform + særlige tiltag i Danmark

■ Anbefalinger og diskussion

- Biodiversitet & økonomi & miljø & klima &...!

BIODIVERSITETSVIRKEMIDLER PÅ DANSKE LANDBRUGS- OG SKOVREJSNINGSAREALER

TOMMY DALGAARD, NIELS MARK JACOBSEN, METTE VESTERGAARD ODGAARD, BIRGER FAURHOLT PEDERSEN, BEATE STRANDBERG, MARIANNE BRUUS, RASMUS EJRNÆS, INGER KAPPEL SCHMIDT, VIVIAN KVIST JOHANNSEN, GUSTAV MARQUARD CALLESEN, MICHAEL FRIIS PEDERSEN OG JESPER SØLVER SCHOU

DCA RAPPORT NR. 178 · NOVEMBER 2020 · RÅDGIVNING

AARHUS
UNIVERSITET

DCA - NATIONALT CENTER FOR FØDEVARER OG JORDBRUG

AARHUS
UNIVERSITET

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

Bevaring og pleje af eksisterende biotoper

- **Fritstående træer, herunder veterantræer**
- **Gravhøje og stendysser**
- **Jord- og stendiger**
- **Stendynger**
- **Vandhuller**
- **Hede mv.**

Skovrejsningstiltag

- Reduceret jordbearbejdning ved etablering
- Træartsdiversitet
- Lysninger
- Vådområder i skoven
- Dødt ved, livstræer og kvashegn
- Næringsstoffjernelse ved skovrejsning
- Naturlig tilgroning
- Assisteret spredning

(+ Skovlandbrug?)

a. Hvinningdal - 16 års naturlig succession

b. Højbjerg - 10 års naturlig succession

c. Seberup nord - 12 års naturlig succession

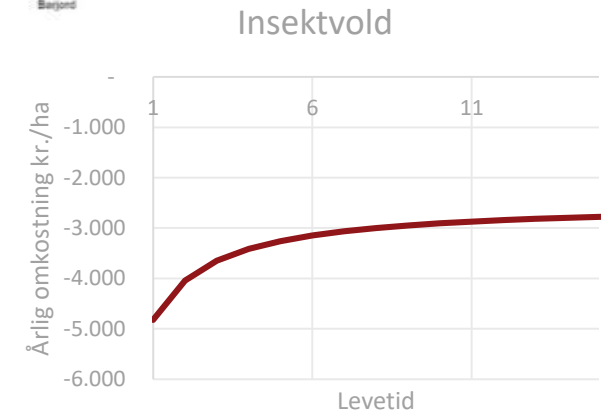
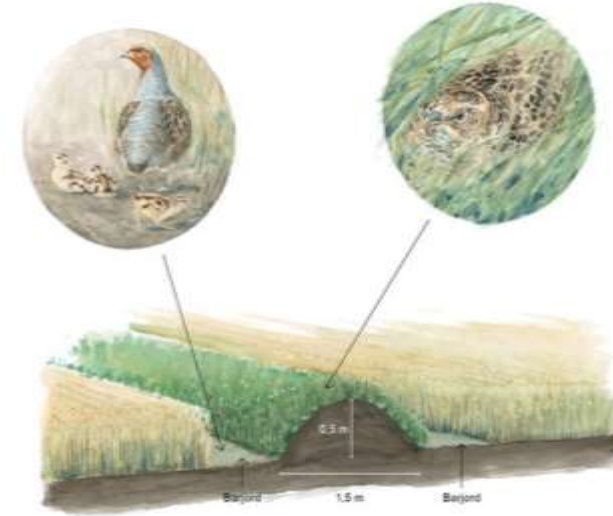
d. Dageløkke - 23 års naturlig succession

Foto 7. Eksempler på naturlig succession (Fotos: Nané Køllgaard Pedersen).

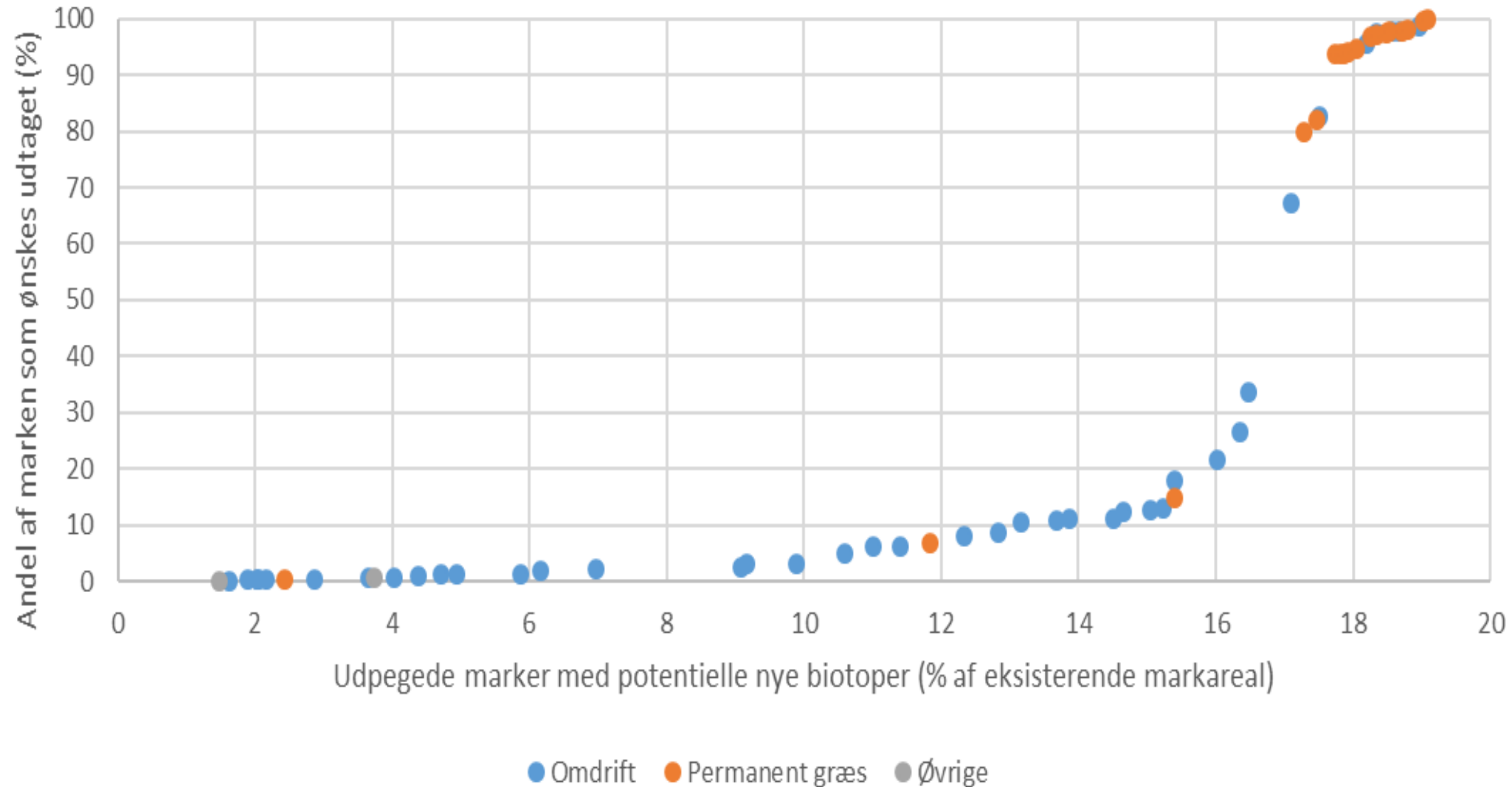
Kappel Schmidt et al. DCA rapport 178, kapitel 5

Tiltag på- eller i tilknytning til dyrkningsfladen

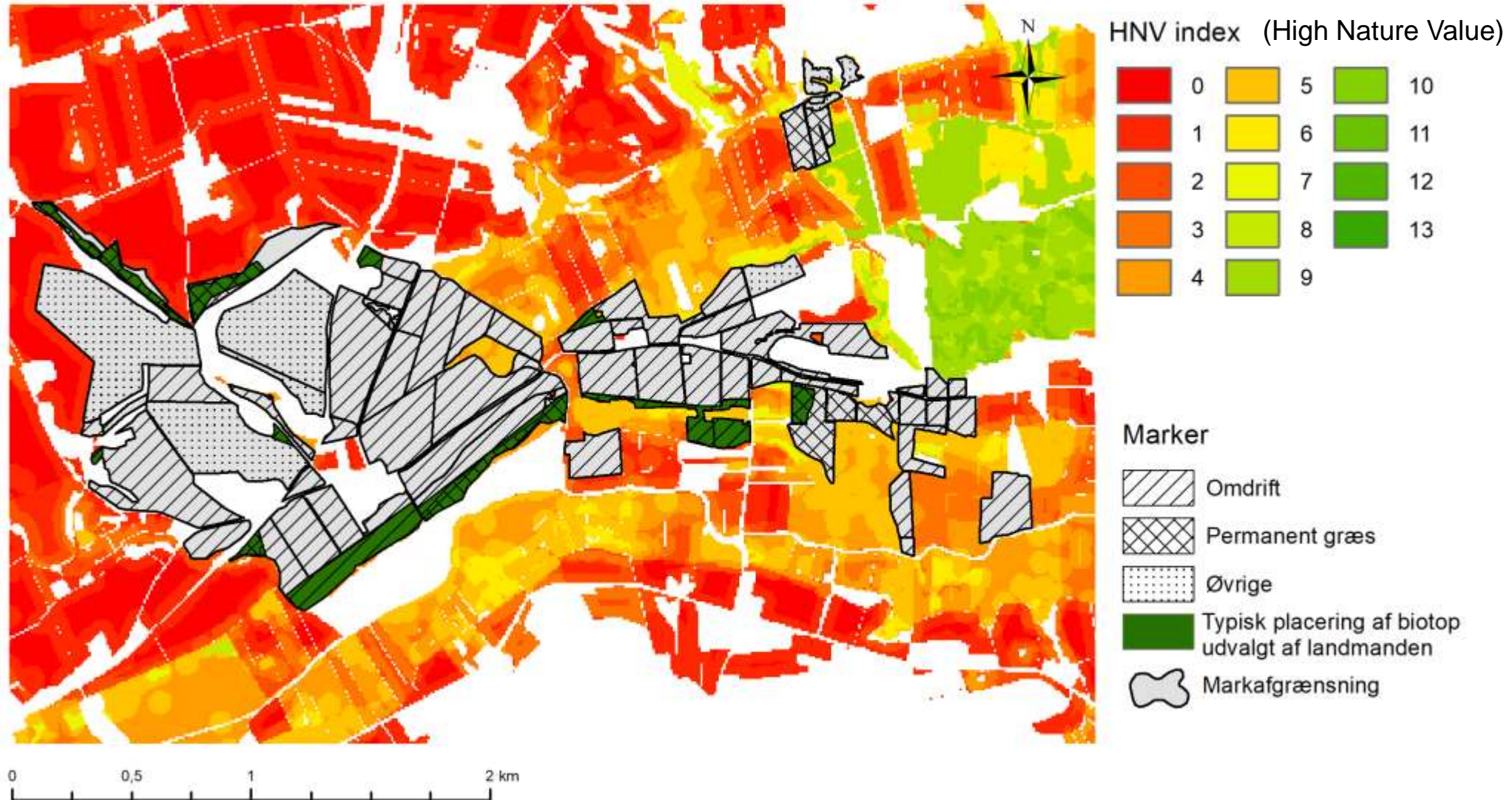
- Insektvolde
- Slåningsbrak, årlig eller reduceret aktivitet
- Blomsterbrak
- Bestøverbrak
- Vibelavninger
- Lærkepletter
- Haregrønning og vildtstriber med græs
- Blomsterstriber
- Barjordsstribe
- Bufferzoner uden pesticid- og gødningstilførsel
- Vandhuller og andre små vådområder
- Placering af halmballer
- Permanent græs
- Vedvarende græs, uden omlægning og øvrig afgrødeetablering
- Levende hegn, vildtremiser, krat, småskove og andre småbeplantninger
- Permanent udtagning af landbrugsarealer
- Assisteret spredning af frø og andet materiale fra eksisterende naturarealer

Hvilke markarealer ønskes udtaget?

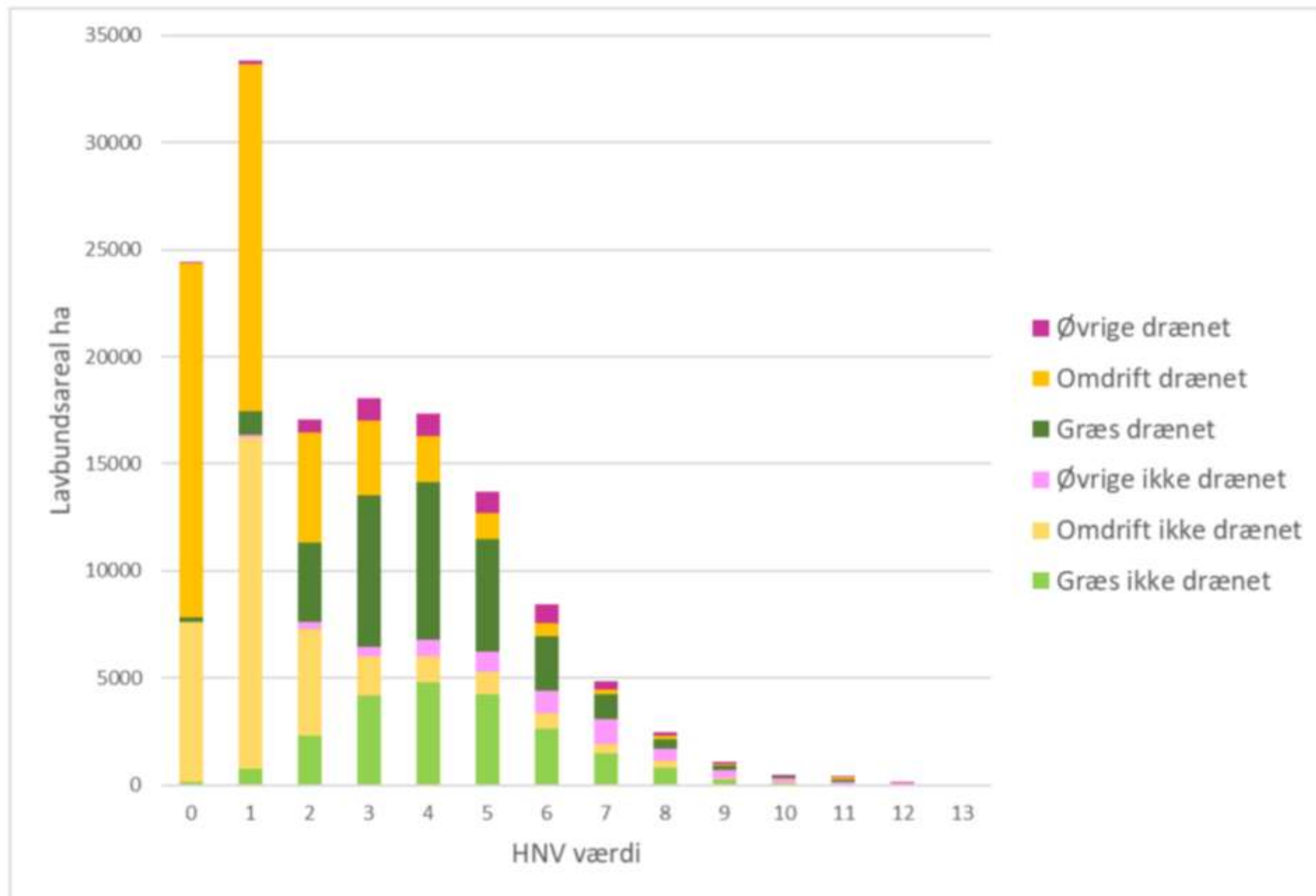
Eksempel

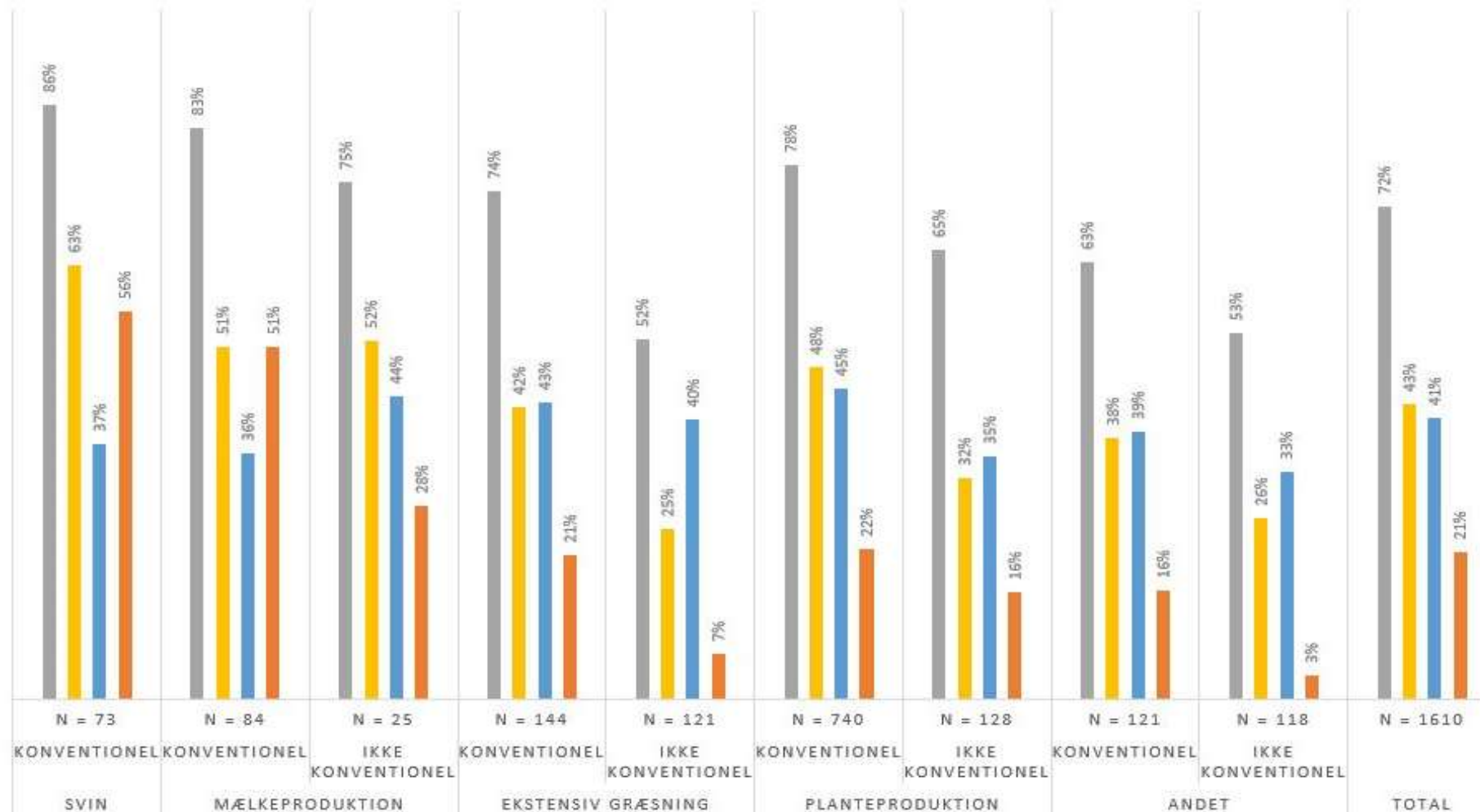
Potentialet for mere biodiversitet

	Areal (mio. ha)	Lavbund (% areal)	Natura 2000 (% areal)	HNV>4 (% areal)	HNV>10 (% areal)
Omdrift	2,35	1,6	3,1	0,1	0,0
Permanent græs	0,16	12,0	12,2	19,4	0,3
Øvrige	0,07	10,1	41,0	48,8	4,1

Figur 1: Fordeling af HNV-værdier som andel af lavbundsarealet.

Bedriftstype-forskelle og effekt af lovgivning

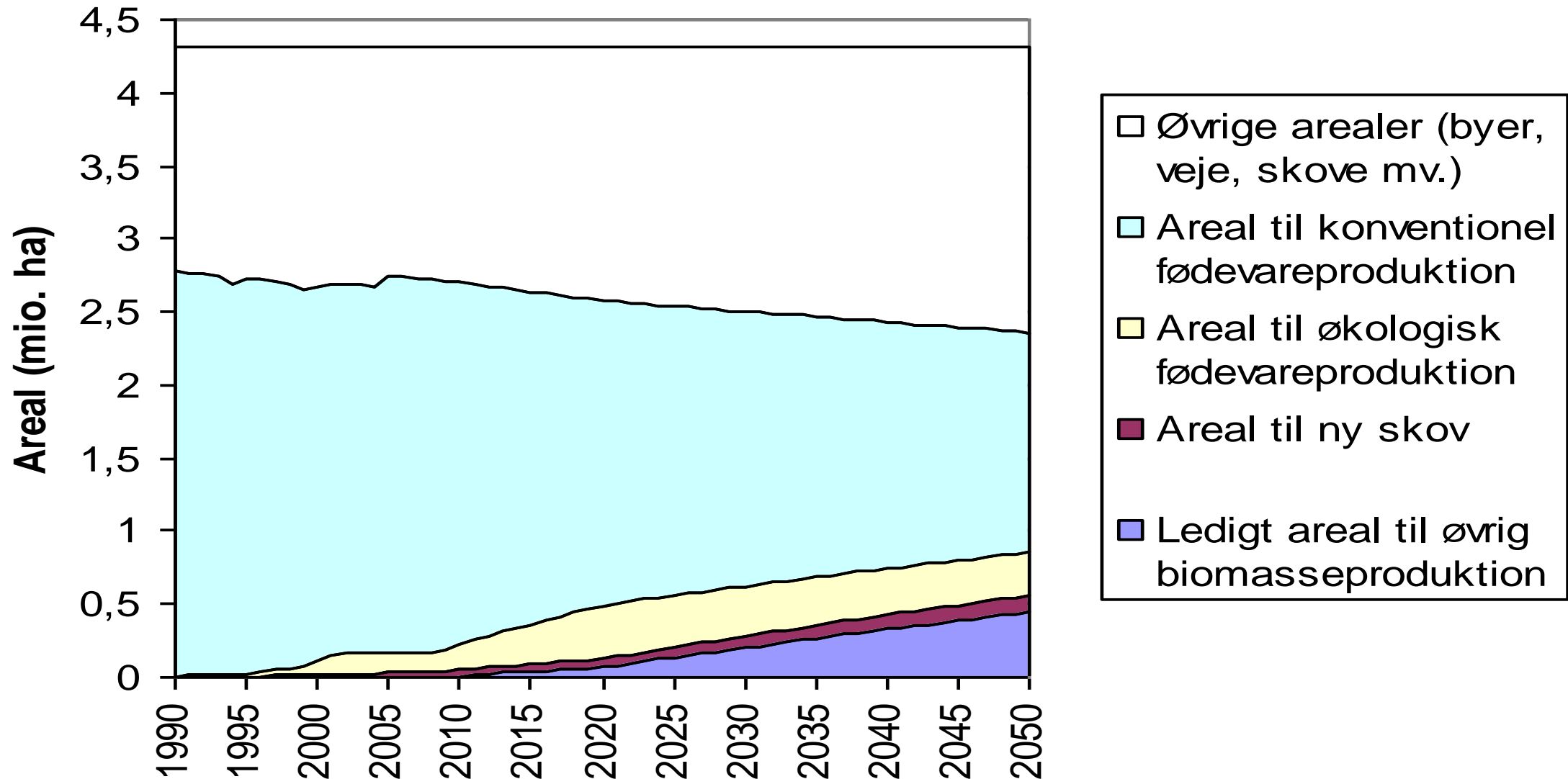
■ Jeg vil ikke tage noget jord ud, hvis jeg mister genopdyrkningsretten

■ Jeg er ikke interesseret i at rejse skov, hvis det bliver omfattet af fredskovsplikten (Summen af "Meget enig" og "Delvist enig")

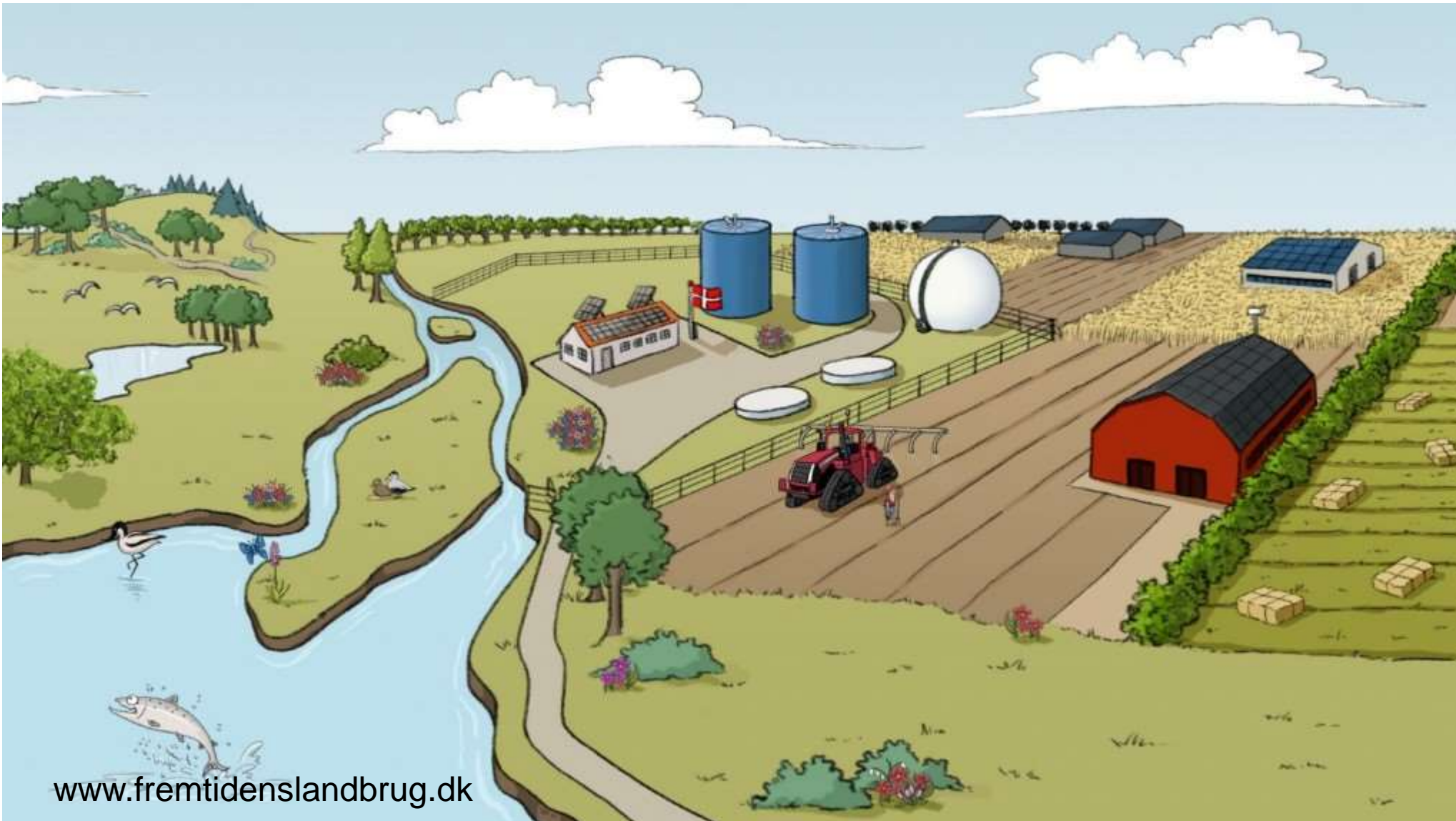
■ Naturbeskyttelsesloven er en stor hindring for at udlægge småbiotoper på min bedrift (f.eks. §3-arealer eller strandfredningslinjen)

■ Mit gødningsregnskab er en stor hindring for at udlægge småbiotoper på min bedrift

Fremtidens arealanvendelse

Grøn vækst scenario

Rig natur scenario

By og land kredsløb scenario

Biobaseret samfund scenario

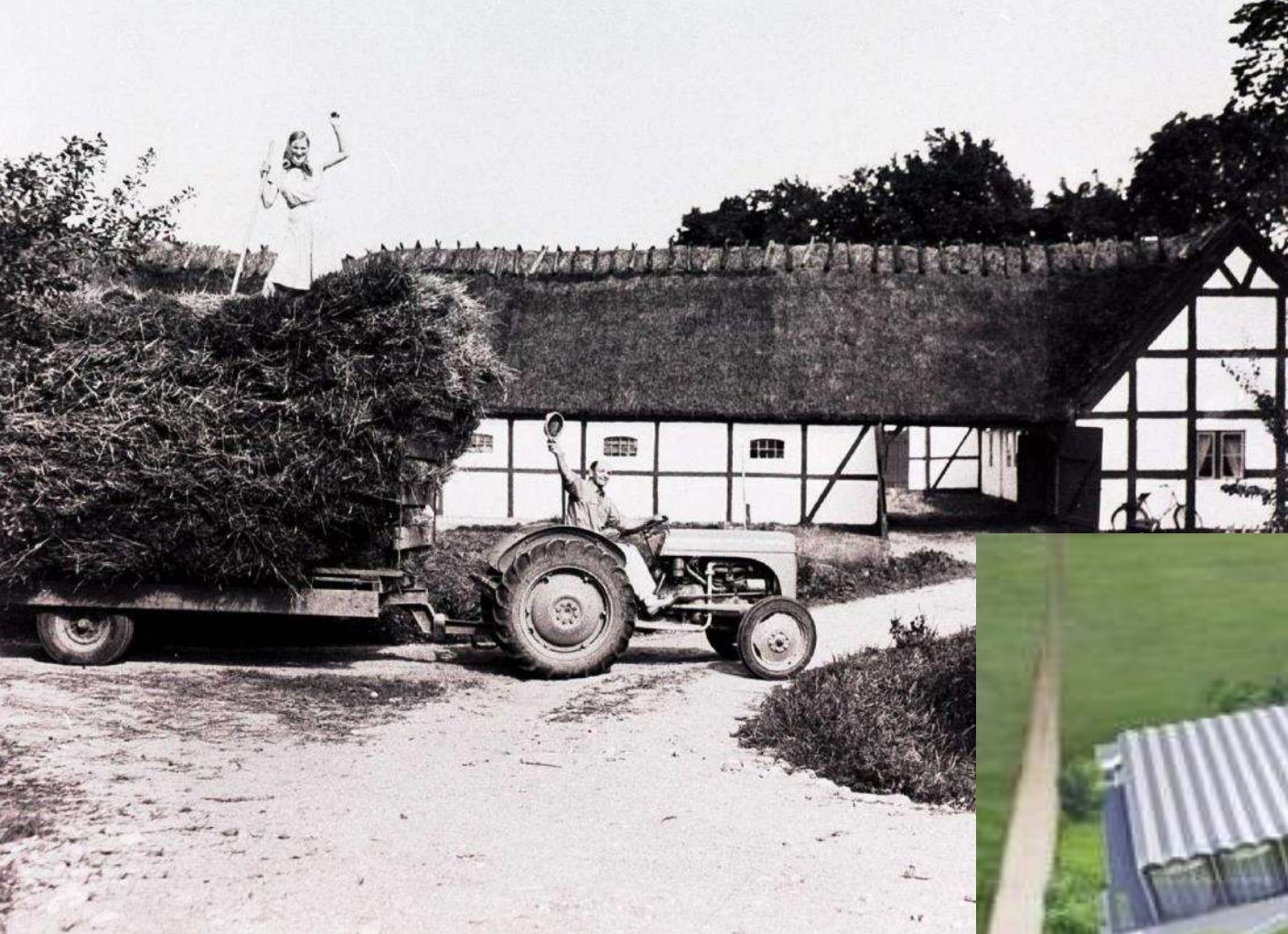

Multifunktionel arealanvendelse og synergi mellem scenarier

Figur 33. Sammenfald ved udtagning af omdriftsareal

Kombination scenarier	Sammenfald ved udtagning
'Grøn vækst' og 'En rig natur'	44%
'Grøn vækst' og 'Det biobaserede samfund'	55%
'Det biobaserede samfund' og 'En rig natur'	37%
'Grøn vækst' og 'Det biobaserede samfund' og 'En rig natur'	28%

Anmærkning: Skemaet viser sammenfald ved udtagning af 400.000 ha omdriftsareal med højest score i multikriteriemodellen i scenarierne 'Grøn vækst', 'Det biobaserede samfund' og 'En rig natur'.

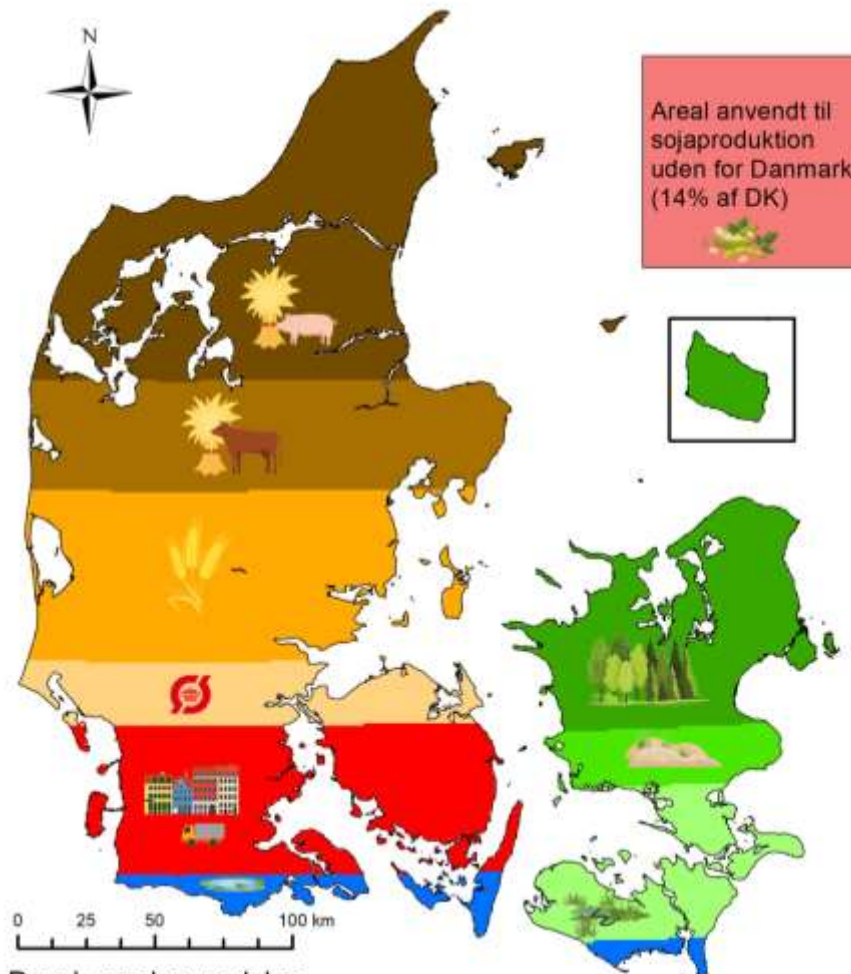
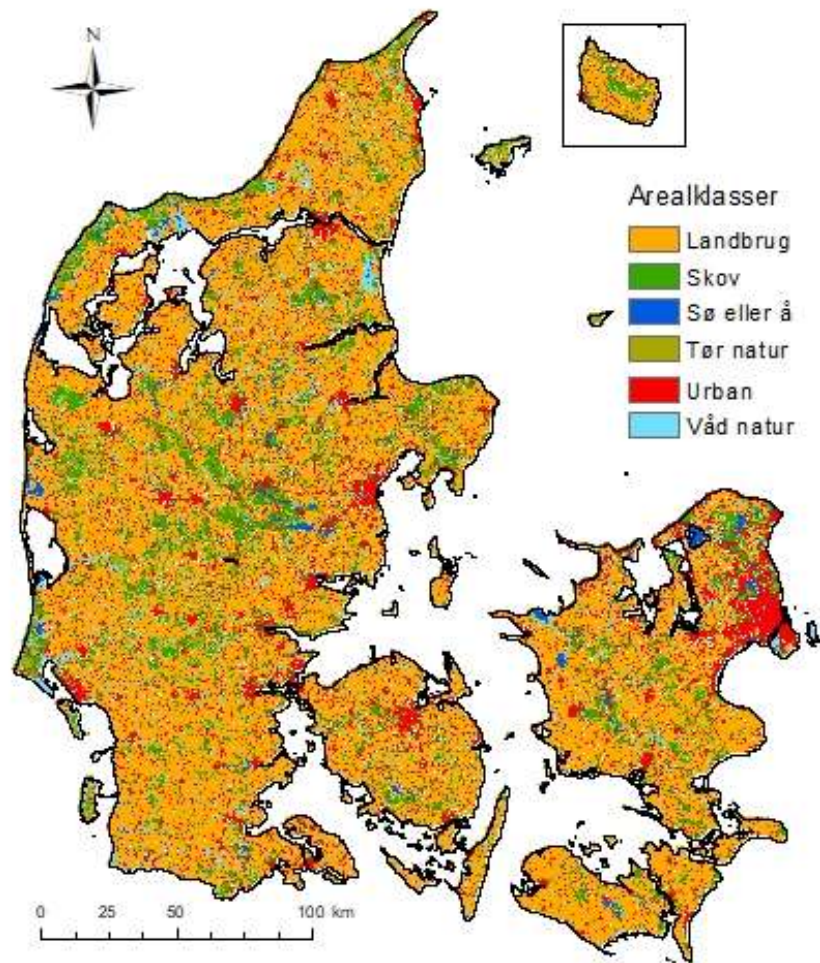

MIXED

EFFICIENT AND RESILIENT
MIXED FARMING & AGROFORESTRY

- Bedriftsniveau
- Opland/ landskabsniveau
- Værdikæde-niveau

Dansk arealanvendelse samt andel af hele Danmark i %

- Konventionelle svin og andre enmavede dyr (22%) (Primært foder)
- Øvrig konventionel landbrug (18%)
- Konventionelle kvæg og andre drøvtyggere (15%) (Primært foder)
- By og infrastruktur (14%)
- Skov (13%)
- Økologisk landbrug (7%)
- Mose, eng, strandeng og anden våd natur (6%)
- Klit, hede, overdrev, skrænt og anden tør natur (4%)
- Sø eller å (3%)

Program

■ EU's biodiversitetsstrategi for 2030

- 30% med beskyttet arealforvaltning
- >10% landbrugsareal etableret med biodiverse landskabselementer
- 25% økologisk landbrug + mere agro-økologisk praksis
- 50% mindre pesticider & lavere skaderisiko + flere bestøvere
- Mere skovrejsning (+ 3 mia. biodiversitetsrige træer)

■ Eksempler på tiltag

- Biodiversitets-virkemiddelkataloget
- EU Green Deal og CAP-reform + særlige tiltag i Danmark

■ Anbefalinger og diskussion

- Biodiversitet & økonomi & miljø & klima &...!

Program

■ EU's biodiversitetsstrategi for 2030

- 30% med beskyttet arealforvaltning
- >10% landbrugsareal etableret med biodiverse landskabselementer
- 25% økologisk landbrug + mere agro-økologisk praksis
- 50% mindre pesticider & lavere skaderisiko + flere bestøvere
- Mere skovrejsning (+ 3 mia. biodiversitetsrige træer)

■ Eksempler på tiltag

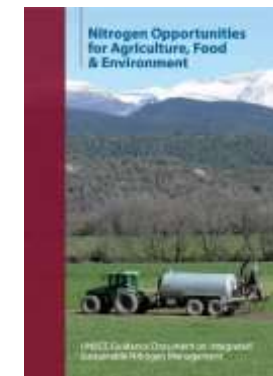
- Biodiversitets-virkemiddelkataloget
- EU Green Deal og CAP-reform + særlige tiltag i Danmark

■ Anbefalinger og diskussion

- Biodiversitet & økonomi & miljø & klima &...!

UN-ECE Guidance Document

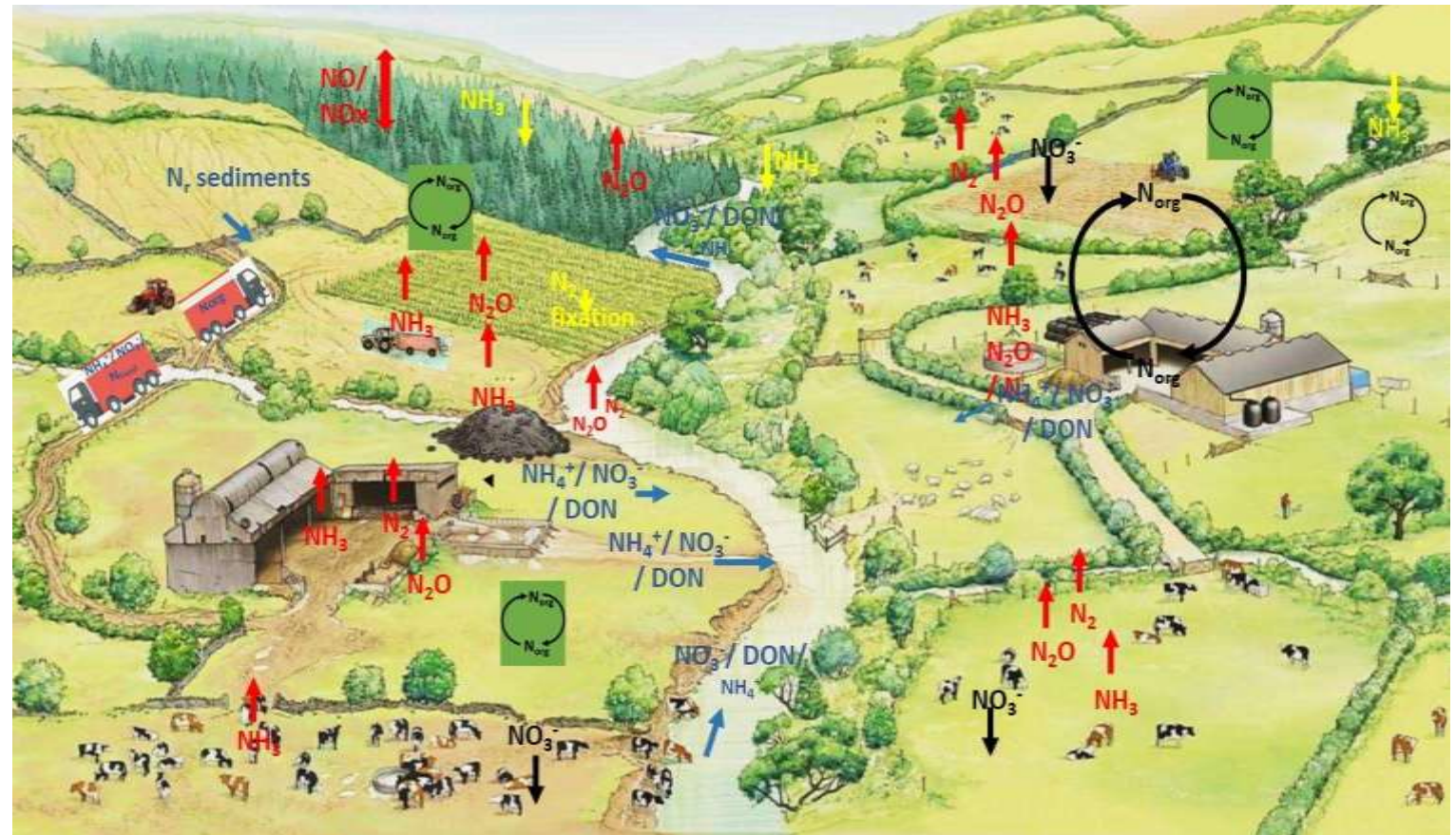
ADVANCE VERSION United Nations ECE/EB.AIR/2020/6-ECE/EB.AIR/WG.5/2020/5
Economic and Social Council Distr.: General 23 June 2020
Original: English

Economic Commission for Europe
Executive Body for the Convention on Long-range Transboundary Air Pollution
Working Group on Strategies and Review
Fifty-eighth session
Geneva, 14–17 December 2020
Item 3 of the provisional agenda
Progress in the implementation of the 2020–2021 workplan
Executive Body for the Convention on Long-range Transboundary Air
Fortieth session
Geneva, 17–18 December 2020
Item 4 (b) of the provisional agenda
Review of implementation of the 2020–2021 workplan: policy

Draft Guidance document on integrated sustainable nitrogen management

Agriculture, Food and Environment

Submitted by the Task Force on Reactive Nitrogen

Program

■ EU's biodiversitetsstrategi for 2030

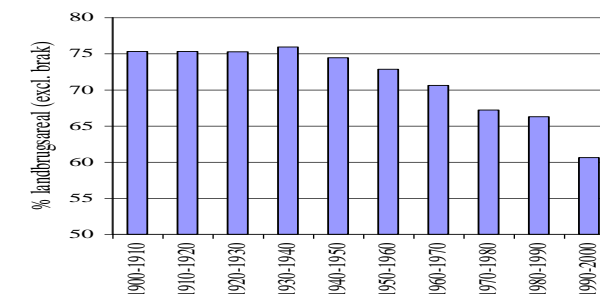
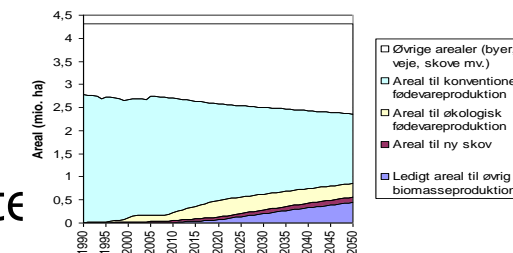
- 30% med beskyttet arealforvaltning
- >10% landbrugsareal etableret med biodiverse landskabselementer
- 25% økologisk landbrug + mere agro-økologisk praksis
- 50% mindre pesticider & lavere skaderisiko + flere bestøvere
- Mere skovrejsning (+ 3 mia. biodiversitetsrige træer)

■ Eksempler på tiltag

- Biodiversitets-virkemiddelkataloget
- EU Green Deal og CAP-reform + særlige tiltag i Danmark

■ Anbefalinger og diskussion

- Biodiversitet & økonomi & miljø & klima &...!

Program

■ EU's biodiversitetsstrategi for 2030

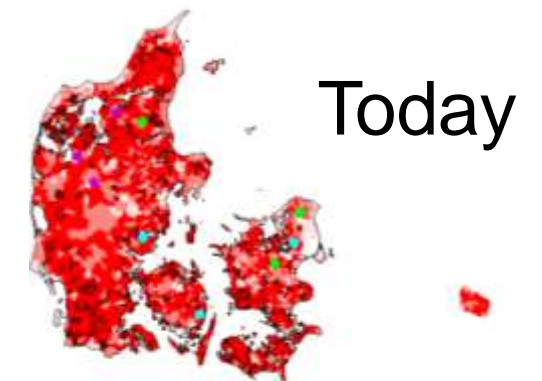
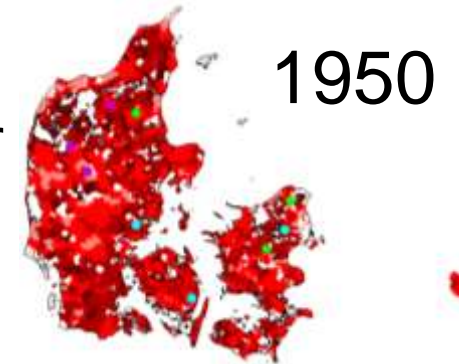
- 30% med beskyttet arealforvaltning
- >10% landbrugsareal etableret med biodiverse landskabselementer
- 25% økologisk landbrug + mere agro-økologisk praksis
- 50% mindre pesticider & lavere skaderisiko + flere bestøvere
- Mere skovrejsning (+ 3 mia. biodiversitetsrige træer)

■ Eksempler på tiltag

- Biodiversitets-virkemiddelkataloget
- EU Green Deal og CAP-reform + særlige tiltag i Danmark

■ Anbefalinger og diskussion

- Biodiversitet & økonomi & miljø & klima &...!

Sharing and sparing happy ending?

